

„останете още една година тукъ, 2 години е малко, за три години можете вече нѣщо да видите“. Той заминава сега за единъ месецъ въ Сърбия въ отпускъ. — Отидохъ у Каравелова, гдето дойдоха по-късно и Сарафовъ и Славейковъ. Този пакъ филологуваше. Границата на българскитѣ диалекти, каже, е Искъръ. Въ Родопитѣ, Къркклизе и т. н. казвали котри (о), Ахъръ Челеби както въ Дебъръ ималъ три члена (—но,—во,—то въ Дебъръ, тукъ—съ). Каравеловъ си спомня отъ Еносъ „две живини и една полвина“ — две магарета и едно магаренце. Славейковъ за мѣстнитѣ имена: Поликраище въ Търновско *finis camporum*, Боготъ на нѣколко мѣста, Пелишатъ сравни пѣлишки=космитѣ задъ ушитѣ у овцетѣ (кучетата), тракийски били, каже, имената на рекитѣ въ Одринско — Сазара, тамъ имало селище Вайсалъ, което той сближава съ индийското *vajśa* (Kriegerkaske); и името на индийскитѣ шудри се срѣщало, каже, въ българската обидна дума шудра (*nota bene*). Славейковъ за името на циганитѣ *Ἀδύγανος* казва, че тѣ сж градили Атина (!) и отъ тамъ това име — предпотопна филология. — Съ Каравелова говорихме за българската белетристика, новелата тукъ нѣмала материалъ, героятъ нѣмалъ мѣсто, всички хора се познавали, животътъ билъ еднообразенъ, материалистиченъ. — Днесъ въ предвечерието на св. Георги хората носятъ агънца увѣнчани съ цѣфналъ бѣзъ въ черква и попътъ ги освещава, чете молитви надъ тѣхъ, черквата се заглушава отъ блѣене. Утре се коли курбанъ. Нѣщо свършено поганско или старозаветно. — Днесъ у мене въ канцеларията имахъ продължителенъ разговоръ съ попа Тодоръ Митовъ.

Георгиевденъ, 5 май/23 априлъ. Празникъ. Стоя въ кѣщи. Пиша. Дойдоха у дома Миларовъ и Брожка. Хубавъ топълъ день. У съседитѣ въ градината днесъ хората се теглятъ, за да видятъ колко ока сж наддали или изгубили; следъ това ядоха на тревата и трима цигани имъ свирѣха, единъ на кларнетъ, другъ на цигулка, третата циганка дрънкаше на тамбурина. Пѣха турски и български пѣсни, отъ българскитѣ разбрахъ само думитѣ Османъ паша, Русия, Шипка-Балканъ, нѣщо свършено ново; по-рано циганитѣ, музикаленъ народъ, пѣли на турцитѣ пѣсни за тѣхнитѣ победи надъ гяуритѣ, сега пѣятъ на гяуритѣ за тѣхното господство и за унижението и поражението на полумесеца!

Намирамъ се пакъ по срѣдата на единъ лабиринтъ. За връщането ми въ Прага сега нѣма причини отъ пражска страна, и нищо ми не стои на пътя да приема поканата. Пакъ съмъ на кръстопѣтъ, и то не последенъ: ако отида въ Прага, ще изникнатъ други въпроси, следъ 3 години ще искатъ да ме избератъ въ сейма и ще навлѣза въ политиката; другиятъ кръстопѣтъ неизбѣжно ще настане — човѣкъ трѣбва въ края на краищата да се ожени и да захване единъ редо-